

**Vlaamse Toezichtcommissie voor het
elektronische bestuurlijke
gegevensverkeer**

**Beraadslaging VTC nr. 12/2012 van
25 juli 2012**

Betreft: Aanvraag tot machtiging voor het meedelen van persoonsgegevens van leerlingen uit het basis- en secundair onderwijs door de scholen van het basis- en secundair onderwijs aan het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi) in het kader van het *Actieplan spijbelen en andere vormen van grensoverschrijdend gedrag* en de controle op de leerplicht

I. ELEMENTEN VAN DE AANVRAAG

A. WETTELIJKE, DECRETALE EN REGLEMENTAIRE GRONDSLAGEN

1. De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna: "de VTC");
2. Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid de artikelen 8 en 11;
3. Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten;
4. Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVP");

5. Gelet op het Koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "KB van 13 februari 2001");

B. VERLOOP VAN HET ONDERZOEK

6. Gelet op de aanvraag, ontvangen op 8 mei 2012;

7. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van AgODi en de uitleg over de informatieveiligheid bij de onderwijsinstellingen, ontvangen op 6 februari 2012;

8. Gelet op de bespreking van het dossier op de vergadering van de VTC van 25 juli 2012;

9. Beslist op 25 juli 2012 als volgt:

II. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

10. Al geruime tijd heeft het onderwijsbeleid aandacht voor de problematiek van het spijbelen. De term 'spijbelen' dekt vele vormen van wegblijven van school. Niet alle afwezigheden zijn ongeoorloofd (bv. veelvuldig ziek zijn), maar zijn dikwijls een voorbode van echte problematische afwezigheid.

11. Er is een grote vraag naar cijfermateriaal om het schoolverzuim in kaart te brengen en te relateren aan andere vormen van afwezigheden. Spijbelen heeft meestal een duidelijke voorgeschiedenis en als er in een vroeg stadium kan ingegrepen worden of wanneer jongeren een risicogedrag beginnen te vertonen, kunnen in veel gevallen echte problematische situaties worden vermeden.

12. Afwezig zijn op school heeft een grote impact op een succesvolle schoolloopbaan. Vandaar dat er niet alleen aandacht is voor de leerplichtige die problematisch afwezig is, maar ook voor de kleuters die wel ingeschreven zijn in een school, maar niet veel aanwezig zijn. Dit houdt het gevaar in dat kleuters basisvaardigheden missen (o.a. beheersing van het Nederlands) wat nefast is voor een succesvolle schoolloopbaan. Vandaar de verplichte taalproef als toelatingsvoorwaarde voor het lager onderwijs als kleuters niet voldoende aanwezig waren op school.

13. In heel de afwezigheidsproblematiek spelen scholen van het basis- en secundair onderwijs een centrale rol. Ze zijn verplicht om per halve dag bij te houden wie aan- of afwezig was en de reden van afwezigheid. De meeste scholen gebruiken hiervoor een elektronisch aanwezigheidsregister. Via het project Discimus zullen de scholen voortaan de aan- en afwezigheden kunnen registreren in het centraal register van Discimus.

14. Het project Discimus maakt gebeurtenisgestuurde gegevensuitwisseling mogelijk. Zo kunnen individuele leerlingendossiers efficiënt opgevolgd worden. AgODi wenst zich hiermee te conformeren aan het basisprincipe van e-government en actief mee te werken aan de eenmalige opvraging van gegevens bij de burger.

15. De VTC heeft recent een machtiging¹ verleend voor het meedelen van persoonsgegevens van potentiële leerlingen en leerlingen door AgODi aan de onderwijsinstellingen in het kader van dubbele inschrijvingen.

16. Onderhavige aanvraag heeft betrekking op het opzetten van een gegevensstroom vanuit de onderwijsinstellingen van het basis- en secundair onderwijs naar AgODi met de gegevens over de aan- en afwezigheid van leerlingen in het kader van het *Actieplan spijbelen en andere vormen van grensoverschrijdend gedrag* en de controle op de leerplicht. Zo heeft AgODi op elk moment zicht op de stand van zaken en kan ze hieruit informatie genereren, bedoeld voor zowel de scholen als het beleid. Daarnaast zal AgODi vanuit het centraal aanwezigheidsregister de aan- of afwezigheidsgegevens over een leerling overmaken aan de school waar de leerling is ingeschreven².

III. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. ONTVANKELIJKHEID

17. De gevraagde gegevens betreffen ondermeer de aan- en afwezigheidsgegevens van leerlingen met identificatiegegevens zoals het gegeven Unieke Identificator Leerling en het gegeven Stamnummer Leerling. In randnummer 59 e.v. wordt een volledig overzicht gegeven van de gevraagde gegevens.

18. In casu betreft het aldus een latere verwerking van gegevens die informatie bevatten omtrent een geïdentificeerde natuurlijke persoon. Deze gegevens kunnen dus als persoonsgegevens in de zin van artikel 1, §1, WVP, gekwalificeerd worden.

19. Aangezien deze persoonsgegevens op een geautomatiseerde wijze worden verwerkt, is de WVP van toepassing³.

20. Overeenkomstig artikel 8, eerste lid, van het e-govdecreet vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een instantie⁴ een machtiging van de VTC, tenzij de elektronische mededeling van gegevens

¹ Machtiging 03/2012 van 14 maart 2012, http://vtc.corve.be/docs/beraadslagingen/beraadslaging_2012_03.pdf

² Bij verandering van school kan de situatie zich voordoen dat de leerling al is ingeschreven in de nieuwe school, maar nog niet is uitgeschreven in de oude school. Voor AgODi kan men technisch niet ingeschreven worden in een nieuwe school, zolang er geen uitschrijving in de oude school is gebeurd. Via Discimus kan AgODi de processen beter opvolgen en de oude school verwittigen dat een leerling moet uitgeschreven worden.

³ Art. 3, §1 WVP.

⁴ Het begrip 'instantie' wordt gedefinieerd in artikel 2, 10°, van het decreet als: "een instantie, vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur".

Art. 4. § 1. Dit decreet is van toepassing op de volgende instanties :

1° het Vlaams Parlement en de eraan verbonden instellingen;

2° de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;

3° de gemeenten en de districten;

4° de provincies;

5° de andere gemeentelijke en provinciale instellingen, met inbegrip van de verenigingen zonder winstoogmerk waarin één of meer

al onderworpen is aan een machtiging van een ander sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer.

21. De persoonsgegevens worden opgevraagd bij de onderwijsinstellingen van het basis- en secundair onderwijs. Krachtens artikel 4, §1, 10° van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur worden natuurlijke en rechtspersonen gevat die onder de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap vallen voor zover zij een taak van algemeen belang vervullen en in die zin als een overheid in functionele zin te beschouwen zijn. De onderwijsinstellingen⁵ vallen onder deze bepaling en dus ook onder het toepassingsgebied van artikel 8 van het e-govdecreet.

22. De VTC is derhalve bevoegd om voorliggende machtigingsaanvraag te behandelen.

B. TEN GRONDE

B.1. FINALITEITSBEGINSEL

23. Artikel 4, §1, 1°, WVP, stelt dat iedere verwerking van persoonsgegevens eerlijk en rechtmatig moet zijn. Dit houdt in dat iedere gegevensverwerking dient te gebeuren op een transparante wijze en mits naleving van het recht. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2°, WVP, dienen persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden te worden verkregen en mogen zij niet verder worden verwerkt op een wijze die, rekening houdende met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden. De VTC onderzoekt hierna de verschillende aspecten van dit finaliteitsbeginsel.

Oorspronkelijk doeleinde van de gegevensverwerking:

24. De registratie van de aan- en afwezigheden van leerlingen door de onderwijsinstellingen van het basis- en secundair onderwijs gebeuren voor verschillende doeleinden.

gemeenten of de provincies minstens de helft van de stemmen in één van de beheersorganen heeft of de helft van de financiering voor haar rekening neemt;

6° de verenigingen van provincies en gemeenten, bedoeld in de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales, en de samenwerkingsvormen zoals geregeld in het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;

7° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hierna O.C.M.W.'s te noemen, en de verenigingen, bedoeld in hoofdstuk 12 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende O.C.M.W.'s;

8° de polders, bedoeld in de wet van 3 juni 1957 betreffende de polders, en de wateringeng, bedoeld in de wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringeng;

9° de kerkfabrieken en de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporaliën van de erkende erediensten;

10° alle andere instanties binnen het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

⁵ Er bestaat discussie of de vrije onderwijsinstellingen vallen onder het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur. Er zijn ook en beperkt aantal onderwijsinstellingen die niet voldoen aan het criterium van art. 4, §1, 10° van het decreet van 26 maart 2004. Deze worden in ieder geval niet gevat in deze machtiging.

25. Vooreerst zijn de onderwijsinstellingen van het basis- en secundair onderwijs verplicht de aan- en afwezigheden van de leerlingen per halve dag te registreren voor de controle op het voldoen van de leerplicht⁶. Ingeschreven leerplichtige leerlingen worden geacht aanwezig te zijn in de school, tenzij de afwezigheid gewettigd is. De verschillende vormen van afwezigheden worden momenteel voor het secundair onderwijs verplicht op elektronische wijze bijgehouden⁷. In het basisonderwijs mag dit ook nog op papier⁸.

26. Daarnaast dient de registratie van de aan- en afwezigheden van leerlingen voor het verkrijgen van werkingsmiddelen. Scholen krijgen werkingsmiddelen voor de regelmatige leerlingen. Een voorwaarde om een leerling als regelmatig te beschouwen is, behoudens wettelijk toegestane afwezigheid, zijn aanwezigheid op school⁹. Ongewettigde afwezigheid kan dus ook een repercussie hebben op de middelen die scholen ontvangen.

27. De registratie van aan- en afwezigheden van leerlingen is ook belangrijk in het kader van het verkrijgen van een schooltoelage : onvoldoende aanwezigheid kan aanleiding zijn om een toegekende schooltoelage terug te vorderen¹⁰.

Doeleinde van de verdere verwerking:

28. AgODi heeft tot taak¹¹:

- het verzorgen van de administratieve en financiële dienstverlening voor scholen;
- het ondersteunen en informeren van scholen;
- het nagaan of de middelen correct worden gebruikt;
- het meewerken aan de realisatie van het beleid en de beleidsevaluatie, in samenwerking met het departement en de andere agentschappen;
- het bijdragen tot een correcte en tijdige toepassing van de financieringswet.

29. De gegevens over de aan- en afwezigheden van leerlingen per halve dag in het basis- en secundair onderwijs zijn voor AgODi noodzakelijk om een centraal aan- en afwezigheidsregister te creëren voor de uitvoering van haar taken. Volgende taken worden in de aanvraag vermeld:

30. **Controle op de leerplicht:** Ingeschreven leerplichtige leerlingen worden geacht aanwezig te zijn in de school, tenzij de afwezigheid gewettigd is. AgODi heeft de taak om de leerplicht te doen naleven. Dit gebeurt door na

⁶ artikel 10quinquies van het BVR van 12 november 1997 betreffende de controle op de inschrijvingen van leerlingen in het basisonderwijs - artikel 14quater van het BVR 16 september 1997 betreffende de controle op de inschrijvingen van leerlingen in het secundair onderwijs of in het stelsel van leren en werken.

⁷ Omzendbrief SO 70 Registratie leerlingen secundair onderwijs en BUSO 04 Registratie van leerlingen buitengewoon secundair onderwijs.

⁸ BaO/2006/04 - Controle van de leerlingen in het gewoon basisonderwijs en BaO/2006/05 - Controle van de leerlingen in het buitengewoon basisonderwijs.

⁹ artikel 20 en 87 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, artikel 48 van het Onderwijsdecreet II van 31 juli 1990 en artikel 169 van het BVR 17 december 2011 houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs.

¹⁰ artikel 12, 13, 14, 16, 18 en van 62 tot 64 van het decreet betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap van 8 juni 2007.

¹¹ Artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap Agentschap voor Onderwijsdiensten.

te gaan wie er niet in een school is ingeschreven op basis van een vergelijking met het Rijksregister en ook op basis van zendingen die scholen verplicht zijn door te geven van zodra een leerling 30 halve dagen in een schooljaar ongewettigd afwezig is¹². Deze problematisch afwezigheden kunnen gespreid zijn over verschillende scholen wanneer een leerling tijdens het schooljaar van school verandert.

31. **Tucht:** wanneer een leerling definitief uitgesloten wordt omwille van tuchtmaatregelen is het mogelijk dat een leerling niet onmiddellijk elders wordt ingeschreven. In de controle op de leerplicht is tucht een aparte categorie van afwezigheid. Tucht is een gewettigde afwezigheid, maar in de praktijk zijn de leerlingen thuis en is er sprake van een problematische schoolloopbaan. Momenteel wordt dit met een aparte zending doorgegeven.

32. **Werkingsmiddelen van scholen:** scholen krijgen werkingsmiddelen voor de regelmatige leerlingen. Een voorwaarde om een leerling als regelmatig te beschouwen is, behoudens wettelijk toegestane afwezigheid, aanwezig zijn op school¹³. Ongewettigde afwezigheid kan dus een repercussie hebben op de middelen die scholen ontvangen.

33. **Schooltoelage:** onvoldoende aanwezigheid kan aanleiding zijn om een toegekende schooltoelage terug te vorderen. AgODi is bevoegd om het recht op een schooltoelage vast te stellen en dient hiertoe te beschikken over de gegevens inzake aan- en afwezigheid van de betreffende leerling.¹⁴

34. **Kleuterparticipatie:** als toelatingsvoorwaarde voor het lager onderwijs dienen de kleuters over de nodige taalvaardigheden te beschikken. Indien een kind, afhankelijk van zijn leeftijd geen 220 of 185 halve dagen in een Nederlandstalige school aanwezig was in het voorgaande schooljaar moet het een taalproef afleggen¹⁵. AgODi vraagt van alle zesjarige kleuters het aantal dagen dat ze op school aanwezigheid waren. Dit gebeurt tot nu toe in de zending van 30 juni. Bij onvoldoende aanwezigheid kan eveneens de schooltoelage worden teruggevorderd¹⁶.

35. **Gezondheidszorg:** een plotse stijging van afwezigheden wegens ziekte in een school of regio kan wijzen op het uitbreken van een epidemie¹⁷. Door het centraal verzamelen van de ziektemeldingen kan er vlugger worden gedetecteerd waar een epidemie dreigt uit te breken en sneller worden ingegrepen.

36. **Dienstverlening aan de leerling:** zieke leerlingen hebben na 21 opeenvolgende kalenderdagen afwezigheid recht op tijdelijk onderwijs aan huis. Ook chronisch zieke leerlingen hebben per schijf van 9 halve

¹² artikel 10quinquies van het BVR van 12 november 1997 betreffende de controle op de inschrijvingen van leerlingen in het basisonderwijs - artikel 14quater van het BVR 16 september 1997 betreffende de controle op de inschrijvingen van leerlingen in het secundair onderwijs of in het stelsel van leren en werken.

¹³ Artikel 20 en 87 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, artikel 48 van het Onderwijsdecreet II van 31 juli 1990 en artikel 169 van het BVR 17 december 2011 houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs.

¹⁴ Artikel 12, 13, 14, 16, 18 en van 62 tot 64 van het decreet betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap van 8 juni 2007.

¹⁵ Artikel 13 en 18 van het decreet basisonderwijs.

¹⁶ Artikel 12,13 en van 62 tot 64 van het decreet betreffende de studiefinanciering.

¹⁷ Naar aanleiding van de Mexicaanse griep werden maatregelen genomen om scholen hiervan te verwittigen (<http://www.ond.vlaanderen.be/wetwijs/documenten/agodi.pdf>).

lesdagen afwezigheid (al dan niet aaneensluitend) recht op tijdelijk onderwijs aan huis. Bij een centrale registratie kan AgODi de leerling/ouders rechtstreeks wijzen op dit recht¹⁸.

37. **Beleidsinformatie:** spijbelen is een complex fenomeen. Een goed beleid uittekenen kan niet zonder dit eerst in kaart te brengen. Dit beleid zal steunen op wetenschappelijk onderzoek dat maar degelijk kan uitgevoerd worden wanneer gedetailleerde informatie beschikbaar is¹⁹. Om een degelijk beleid uit te tekenen, dient AgODi bepaalde profielen op te stellen en risicogroepen te detecteren:

- risicoprofielen detecteren : vermits de overheid enkel informatie heeft over 30 halve dagen afwezigheid en tucht is het opstellen van risicoprofielen van spijbelaars onmogelijk. Op basis van een analyse van gedetailleerde afwezigheidsgegevens (o.a. via datamining) zal het mogelijk zijn om bepaalde indicatoren op te stellen die wijzen op een verhoogd risico op schoolverzuim.
- risicjongeren opsporen : als ondersteuning van de scholen in hun spijbelbeleid en -preventie kan AgODi een dienst aanbieden die scholen in staat stelt om het risicoprofiel van sommige van hun leerlingen in kaart te brengen. AgODi zal zelf nooit het risicoprofiel van individuele leerlingen bepalen of bewaren als scholen gebruik zouden maken van deze dienst²⁰.
- schoolprofielen opstellen : de inspectie beschikt momenteel over een aantal rapporten die het algemeen profiel van de school schetsen, samen met een positionering t.o.v. vergelijkbare scholen. In de huidige rapporten ontbreekt de belangrijke informatie over spijbelen en andere afwezigheden van de leerlingen. Deze rapporten bevatten enkel cijfermateriaal, geen individuele gegevens.

38. **Statistieken:** uit de ruwe data kan de overheid heel wat beleidsrelevante informatie halen, zowel op micro-, meso- als macroniveau, al dan niet verrijkt met informatie uit andere gegevensbronnen. Het is echter nu nog niet duidelijk aan welke informatie en cijfermateriaal het meest nood is. Hiervoor is verder wetenschappelijk onderzoek nodig. Dit verantwoordt de noodzaak om te kunnen beschikken over gegevens op detailniveau.

39. **Uitwisseling met andere scholen:** bepaalde afwezigheden (problematische afwezigheid en soorten afwezigheden waar de regelgeving een limiet oplegt) en de momenten van afwezigheid (systematisch spijbelen op dezelfde halve dagen) moeten meegedeeld worden aan de nieuwe school bij een schoolverandering in de loop van het schooljaar. Momenteel stuurt de oude school deze gegevens naar de nieuwe school. Wanneer een centraal afwezigheidsregister bestaat, kan AgODi de nodige gegevens ter beschikking stellen van de nieuwe school. Bij schoolverandering van kleuters moet de nieuwe school weten hoeveel halve dagen de kleuter in de andere school aanwezig was. Ze moet immers kunnen bepalen of de kleuter een taalproef moet afleggen bij de overgang naar het lager onderwijs.

¹⁸ Artikel 34 van het decreet basisonderwijs, BVR 13 juli 2007 betreffende het onderwijs aan huis voor zieke kinderen en jongeren.

¹⁹ Spijbelactieplan – Deel II - 1. In kaart brengen van het fenomeen.

²⁰ Spijbelactieplan – Deel II - 3. Preventie.

40. **Preventie voor lokale besturen:** veel gemeenten willen een actief anti-spijbelbeleid voeren. Hierbij is het cruciaal dat risicoprofielen van bepaalde categorieën van jongeren kunnen bepaald worden en toegepast worden op een concrete situatie. De gegevens zijn nooit op individueel niveau.

41. **Uitwisseling met andere onderwijsactoren²¹:** door een gecentraliseerd aan- en afwezigheidsregister kan het veelvuldig opvragen van dezelfde informatie aan de scholen worden vermeden. De aanvraag stelt dat partners die niet beschikken over de vereiste machtigingen geen persoonsgegevens, maar enkel geaggregeerd cijfermateriaal zullen ontvangen.

42. Sinds 1994 worden de gegevens op elektronische wijze overgemaakt. Hiervoor is een intense samenwerking opgezet tussen de schoolsoftwareleveranciers en de ICT-afdeling. De scholen brengen de gegevens van de leerlingen in hun zelfgekozen softwarepakket in. Het pakket maakt bestanden aan volgens voorgeschreven richtlijnen. Via de beveiligde internettoepassing webEDISON worden deze bestanden naar de mainframe bij AgODi doorgestuurd. Hiervoor logt het schoolsecretariaat aan via e-ID of federaal token en worden de bestanden manueel verstuurd.

43. Het project Discimus wil de onderwijsinstellingen toelaten de gegevens van hun leerlingen op een directe manier te registeren bij AgODi. Deze aanvraag betreft de registratie van de aan- en afwezigheden van leerlingen. Zo heeft AgODi op elk moment zicht op de stand van zaken en kan ze hieruit informatie genereren, bedoeld voor zowel de scholen als het beleid.

44. De VTC is van oordeel dat de doeleinden in randnummers 30-38 welbepaald en uitdrukkelijk omschreven zijn in de zin van artikel 4, §1, 2°, WVP.

45. Aangaande de vereiste van verenigbaarheid met het oorspronkelijk doeleinde, wijst de VTC erop dat de geplande verwerkingen, bestaan uit latere verwerkingen van gegevens die oorspronkelijk voor andere doeleinden werden verwerkt. De rechtmatigheid van deze latere verwerkingen is aldus afhankelijk van hun verenigbaarheid met de oorspronkelijke verwerking.

46. Overeenkomstig artikel 4, §2, WVP, mogen persoonsgegevens immers niet verder worden verwerkt op een wijze die, rekening houdende met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden.

47. Uitgaande van het oorspronkelijk doeleinde van de gegevensverwerking, namelijk de controle op de leerplicht, het bepalen van een taalproef voor kleuters en het verkrijgen van werkingsmiddelen kunnen de leerlingen en hun ouders of andere wettelijke vertegenwoordigers redelijkerwijze verwachten dat de gegevens omtrent de aan- en afwezigheden van leerlingen, voor de doeleinden vermeld in randnummers 30 t/m. 36, worden geregistreerd bij de Vlaamse overheidsdienst die bevoegd is voor de controle op de naleving van de leerplicht en voor het toekennen

²¹ Bijvoorbeeld: gemeenten, de onderwijskoepels, Vlaams Parlement (onderwijscommissie), Agentschap Jongerenwelzijn,

van werkingsmiddelen aan de scholen en dat deze gegevens ook worden meegedeeld aan de school waar de leerling is ingeschreven.

48. Wat betreft het doeleinde vermeld in randnummer 37, nl. beleidsinformatie, heeft deze machtiging enkel betrekking op het wetenschappelijk onderzoek aan de hand van persoonsgegevens door AgODi. Wanneer AgODi deze gegevens ter beschikking stelt van een ander agentschap of het departement binnen het beleidsdomein Onderwijs en Vorming, dient deze gegevensstroom eveneens gemachtigd²². De VTC benadrukt dat, overeenkomstig het KB van 13 februari 2001, wetenschappelijk onderzoek bij voorkeur dient te gebeuren aan de hand van gecodeerde of anonieme gegevens en dat de resultaten van de verwerking voor wetenschappelijke doeleinden niet mogen worden bekendgemaakt in een vorm die de identificatie van de betrokkene mogelijk maakt.

49. Wat betreft het doeleinde vermeld in randnummer 38, nl. statistieken, vraagt de VTC dat AgODi haar na 1 jaar op de hoogte brengt van de noodzakelijkheid van de gevraagde gegevens.

50. Wat betreft het doeleinde vermeld in randnummer 39, nl. de uitwisseling met andere scholen bij schoolverandering, is het doorgeven van de gegevens aan de nieuwe school bestemd voor hetzelfde doeleinde als het doeleinde van de oorspronkelijke gegevensverwerking, nl. controle op de leerplicht, bepalen van een taalproef voor kleuters en het verkrijgen van werkingsmiddelen. Via het centraal afwezigheidsregister kan AgODi de correcte gegevens doorgeven aan de nieuwe school. De mededeling vanuit Discimus aan de nieuwe school van de aan- en afwezigheidsgegevens van de leerling die in de nieuwe school is ingeschreven kan beschouwd worden als verenigbaar met het oorspronkelijk doeleinde. De finaliteit is en blijft dezelfde. De VTC oordeelt dat voor deze mededeling van persoonsgegevens geen machtiging vereist is.

51. Wat betreft het doeleinde, vermeld in randnummer 40, nl. de uitwisseling met lokale besturen, verduidelijkt de aanvrager dat de gegevens nooit op individueel niveau worden overgemaakt. De VTC bepaalt dat deze informatie die ter beschikking wordt gesteld van de lokale besturen anonieme gegevens dient te bevatten.

52. Daarentegen, wat betreft het doeleinde, vermeld in randnummer 41, nl. de uitwisseling met andere onderwijsactoren, wijst de VTC erop dat deze actoren slechts persoonsgegevens kunnen verkrijgen van AgODi na voorafgaande machtiging van de VTC.

53. Er kan dus geoordeeld worden dat de doeleinden van de latere verwerking verenigbaar zijn met deze van de oorspronkelijke verwerking, met uitzondering van de doeleinden, vermeld in randnummer 41, waarbij de verenigbaarheid in afzonderlijke machtigingen zal worden beoordeeld.

54. Het is anderzijds toch gepast om ook na te gaan of de nieuwe doeleinden wel degelijk een wettelijke grond hebben. De wettelijke grond voor de toekomstige doeleinden is zoals aangegeven door de aanvragers te vinden in de

²² In randnummer 82 wordt vermeld dat de Onderwijsinspectie spijbelprofielen, risicogroepen en schoolprofielen zal opstellen. Dit is een andere instantie dan AgODi en bijgevolg zal het meedelen van persoonsgegevens aan de Onderwijsinspectie voor deze taken het voorwerp moeten uitmaken van een afzonderlijke machtigingsaanvraag aan de VTC

omschrijving van de taken van AgODi in het decreet van 5 september 2005 tot oprichting van het agentschap en de wettelijke grondslag voor de specifieke doeleinden, vermeld in randnummers 30 tot 40, werd uiteengezet in de respectievelijke randnummers.

55. De toekomstige doeleinden, vermeld in randnummers 30 tot 40, zijn rechtmatig te noemen. De rechtmatigheid van de toekomstige doeleinden, vermeld in randnummer 41, zal het voorwerp moeten uitmaken van afzonderlijke machtigingen voor zover persoonsgegevens worden meegedeeld aan andere onderwijsactoren.

56. Niettemin moet rekening worden gehouden met de belangen van de betrokkenen. Vandaar dat ook de vereisten van transparantie en beveiliging een doorslaggevende rol spelen (zie onder B.3 en B.5).

B.2. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL

B.2.1. Aard van de gegevens

57. Overeenkomstig artikel 4, §1, 3°, WVP, moeten persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en niet overmatig zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.

58. De mededeling van de volgende gegevens betreffende de aan- en afwezigheden wordt gevraagd:

59. Unieke Identificator Leerling:

Dit gegeven is nodig om de leerlingen te identificeren binnen het softwarepakket van de school. De leerlingen krijgen pas na de eerste inschrijving in de school een unieke identicator. Bij een eerste inschrijving in een andere school kan een leerling een nieuwe unieke identicator krijgen. Voor de uitwisseling met andere scholen wordt enkel de Unieke Identificator Leerling van de opvragende school gebruikt.

60. Stamnummer Leerling:

Dit is de unieke identificatie van de leerling binnen de school. Het stamnummer is een numeriek veld van 7 cijfers waarvan de eerste twee het schooljaar van de inschrijving weergeven en de volgende vijf het volgnummer van de inschrijving. Voor de afwezigheden wordt er dikwijls een ander softwarepakket gebruikt dan voor inschrijvingen. Unieke Identificator Leerling is gebonden aan het softwarepakket en daarom niet bruikbaar voor verschillende pakketten. Vandaar is ook deze identicator noodzakelijk. Bij een eerste inschrijving in een andere school krijgt de leerling een nieuw stamnummer.

61. Datum:

Dag waarop de leerling aan- of afwezig was.

62. Dagdeel (voormiddag / namiddag):

Aan- en afwezigheden worden per halve dag bijgehouden.

63. Aan- of afwezigheidscode:

De verschillende codes geven de aanwezigheid of de aard van de afwezigheid aan. De codes dienen voor verschillende doeleinden : leerplicht, schoolloopbaanopvolging, toelatingsvoorwaarde, profielschets,... Om de uniformiteit en transparantie te bewaren is het best dat alle aan- en afwezigheden op dezelfde manier worden behandeld.

64. Instellingsnummer:

Dit is voornamelijk van belang voor het sturen van codes naar andere scholen bij overdracht van het dossier van de oude naar de nieuwe school. Momenteel stuurt de oude school de aan- en afwezigheidsgegevens door naar de nieuwe school, ofwel vraagt de nieuwe school dit op aan de oude school.

65. Aantal dagdelen:

Voor sommige afwezigheidscodes is het voldoende dat enkel het aantal halve dagen in het lopende schooljaar wordt meegedeeld aan de nieuwe school.

66. De uitgewisselde gegevens, vermeld in de randnummers 59 tot 65, vallen uiteen in 3 blokken :

- gegevens die van de school naar AgODi worden gestuurd: Unieke Identificator Leerling, Stamnummer Leerling, Datum, Dagdeel, Aan- of afwezigheidscode;
- gegevens die van AgODi naar de eigen school of andere scholen worden gestuurd: Unieke Identificator Leerling, Stamnummer Leerling, Datum, Dagdeel, Aan- of afwezigheidscode, Instellingsnummer;
- geaggregeerde gegevens die van AgODi naar de eigen school of andere scholen worden gestuurd: Unieke Identificator Leerling, Stamnummer Leerling, Aan- of afwezigheidscode, Instellingsnummer, Aantal dagdelen.

67. Er worden enkel aan- en afwezigheidsgegevens over een leerling verstuurd van en naar de school waar de leerling is ingeschreven²³. M.a.w. scholen kunnen geen informatie versturen of krijgen wanneer een leerling niet bij hen is ingeschreven.

68. De VTC wenst te benadrukken dat het rijksregisternummer de enige wijze is waarmee men een persoon uniek kan identificeren. Ze vraagt dan ook aan AgODi haar te informeren waarom een andere identicator wordt gebruikt.

69. Op basis van de hierboven geanalyseerde elementen kunnen de gegevens worden beschouwd als relevant, evenredig en niet buitensporig voor de doeleinden, vermeld in randnummers 30 tot 40.

²³ Bij verandering van school kan de situatie zich voordoen dat de leerling al is ingeschreven in de nieuwe school, maar nog niet is uitgeschreven in de oude school. Voor AgODi kan men technisch niet ingeschreven worden in een nieuwe school, zolang er geen uitschrijving in de oude school is gebeurd. Via Discimus kan AgODi de processen beter opvolgen en de oude school verwittigen dat een leerling moet uitgeschreven worden.

B.2.2. Bewaringstermijn van de gegevens

70. Artikel 4, §1, 5°, WVP voorziet dat persoonsgegevens niet langer mogen worden bewaard dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of verder worden verwerkt.

71. De gegevens Unieke Identificator Leerling, Datum, Dagdeel, Aan- of afwezigheidscode, Instellingsnummer en Aantal dagdelen worden bewaard tot 5 jaar na het einde van het schooljaar. Aan- en afwezigheden moeten tot 5 jaar na het einde van het schooljaar worden bijgehouden²⁴.

72. Het gegeven Stamnummer Leerling wordt bewaard tot 5 jaar na de hele schoolloopbaan. Het stamnummer geldt voor de gehele periode dat een leerling in de school is ingeschreven. Aan- en afwezigheden moeten tot 5 jaar na het einde van het schooljaar worden bijgehouden. Omdat de aan- en afwezigheden zijn gekoppeld aan het stamnummer, dient dit laatste tot 5 jaar na de schoolloopbaan te worden bijgehouden.

73. De VTC kan akkoord gaan met deze bewaringstermijnen, maar benadrukt dat de persoonsgegevens moeten vernietigd worden na afloop van deze bewaartermijn.

B.2.3. Frequentie van de toegang en de duur van de machtiging

74. De gegevens zullen permanent worden opgevraagd. De aan- of afwezigheden worden dagelijks opgevraagd om de nodige acties (opsporen van problematische afwezigheden, dreigende epidemie, doorgeven van informatie bij schoolverandering, ...) te kunnen ondernemen.

75. De machtiging wordt gevraagd voor onbepaalde duur. De doelstellingen vermeld in randnummer 30 tot 40 hebben geen einddatum.

76. De VTC kan akkoord gaan met de voorgestelde frequentie van toegang en de onbepaalde duur van de machtiging.

B.2.4. Bestemmingen en/of derden waaraan gegevens worden meegedeeld

77. De gegevens worden ter beschikking gesteld aan:

78. het schoolsecretariaat

De schoolsecretariaten zijn verplicht om de aanwezigheidsregisters bij te houden in het kader van de leerplichtcontrole. Bij schoolveranderingen moeten de 'problematische afwezigheden' en de 'ziekte zonder attest' doorgegeven worden aan de nieuwe school. Per schooljaar mag een leerling maar 30 halve dagen problematisch afwezig zijn. Indien dit het geval is, moet AgODi hiervan op de hoogte worden gebracht en worden er maatregelen

²⁴ BaO/2005/03 en SO/2003/02 Bewaartermijn van leerlinggebonden documenten.

genomen. Een leerling mag ook maar 4 maal per schooljaar ziek zijn zonder medisch attest. In beide gevallen moet de telling doorlopen in de nieuwe school. Er worden geen dagen opgegeven, enkel het aantal dat in de oude school is geregistreerd.

79. de ICT-diensten

Deze diensten hebben toegang voor de technische opvolging van de gegevensuitwisseling, maar zijn niet gerechtigd om individuele dossiers te bekijken.

80. de schoolbeheerteams

Een schoolbeheerteam bestaat uit ambtenaren van AgODi die voor een bepaalde regio de administratieve dossiers inzake oprichtingen van scholen, de omkadering, werkingstoelagen,... opvolgen. Ze volgen tevens de leerlingengegevens op die de onderwijsinstellingen naar AgODi sturen. Ze zijn ook verantwoordelijk voor de opvolging van de leerplicht van de leerlingen en behandelen specifieke leerlingendossiers (bv. problematische afwezigheden). Zij kunnen evenwel geen wijzigingen aanbrengen in de operationele databanken. Een aantal van de medewerkers van de schoolbeheerteams zijn ook verificateur. In die hoedanigheid hebben ze inzage in de aanwezigheidsregisters²⁵.

81. de LOP-deskundigen

Een lokaal overlegplatform (LOP) brengt onderwijsverstrekkers en vertegenwoordigers van diverse actoren in een gemeente of regio samen met als doel gelijke onderwijskansen van jongeren te bevorderen. Een LOP is een regionaal samenwerkingsverband dat binnen een LOP-gebied de volgende partners samenbrengt: directies en inrichtende machten van scholen en CLB's, schoolpersoneel, ouders en leerlingen, organisaties van allochtonen en armen, integratiecentra, onthaalbureaus en schoolopbouwwerk. Momenteel zijn er 32 LOP-deskundigen in dienst van AgODi. De LOP-deskundigen van AgODi hebben geen toegang tot de databank Discimus. Zij zullen enkel bij moeilijke gevallen van problematische afwezigheden en tucht de gegevens van een individueel dossier te zien krijgen. Dit dossier is afkomstig van de schoolbeheerteams. Dit zijn eerder uitzonderlijke situaties.

82. de Onderwijsinspectie en de Stafdiensten van het Departement Onderwijs en Vorming:

Daarnaast stelt de aanvraag dat bepaalde gegevens ter beschikking zullen gesteld worden van de Onderwijsinspectie en de Stafdiensten van het Departement Onderwijs en Vorming. In het kader van het opmaken van risicoprofielen, rapporteringen, statistieken, ... hebben ze toegang tot de persoonsgegevens. Het gaat niet om de operationele tabellen, maar om de afgeleide tabellen (datawarehouse). Ze hebben geen toegang tot de individuele dossiers. Ze gebruiken wel het INSZ-nummer om te kunnen koppelen met andere leerlingenkenmerken (bv. studieresultaten, zittenblijven,...) om analyses en rapporteringen te kunnen uitvoeren. Juist omdat nog veel factoren die het spijbelen beïnvloeden nog niet gekend zijn, is er nog een doorgedreven analyse op basis van individuele gegevens nodig. Een

²⁵ Alle aanwezigheidsregisters kunnen door de verificateur worden opgevraagd en ingekeken. Dit vormt een onderdeel van het takenpakket van de verificatie. AgODi heeft m.a.w. reeds inzage in alle aan- en afwezigheden van kinderen (artikel 10sexies van het BVR 12/11/1997 en SO 70). Alle wettigheden, alsook het dossier zoals bedoeld in artikel 10quinquies, § 2, 3° van het BVR 12/11/1997 moeten op de school ter inzage zijn voor de verificateurs. Met het project Discimus kan dit op een gesystematiseerde en gestructureerde wijze elektronisch gebeuren.

van de belangrijkste doelstellingen van het Spijbelactieplan van de minister van Onderwijs en Vorming is het in kaart brengen van het fenomeen. In het kader hiervan zal voornamelijk de onderwijsinspectie spijbelprofielen, risicogroepen en schoolprofielen opstellen.

83. De VTC stelt vast dat redelijk veel personen toegang hebben tot deze gegevens. AgODi dient ervoor te zorgen dat de toegang wordt beveiligd zodat de betreffende personen enkel toegang hebben tot de voor de uitvoering van hun taken vereiste gegevens.

84. De VTC benadrukt dat voor het meedelen van persoonsgegevens aan de Onderwijsinspectie en aan de Stafdienst van het Departement Onderwijs en Vorming voor de uitvoering van hun opdrachten afzonderlijke machtigingen moeten gevraagd worden.

B.3. TRANSPARANTIEBEGINSEL

(artikelen 4, §1, 1°, en 9 tot 15bis, WVP)

85. Artikel 9 WVP voorziet in een verplichting tot informatie van de betrokken personen van wie persoonsgegevens worden gebruikt.

86. Indien de verantwoordelijke voor de verwerking de gegevens niet rechtstreeks bij de betrokkene heeft verkregen, kan evenwel op deze informatieverplichting een uitzondering worden gemaakt indien de registratie of de verstrekking van de persoonsgegevens verricht wordt met het oog op de toepassing van een bepaling voorgeschreven door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie. Op grond van artikel 9, §2, 2e lid, b), WVP is in een dergelijke situatie een vrijstelling van informatieplicht van kracht. Deze vrijstelling neemt echter niet weg dat de VTC er zich kan van vergewissen of er passende waarborgen worden voorzien voor de bescherming van de rechten van de betrokkenen.

87. De ouders zullen vóór het ondertekenen van het pedagogisch project en het schoolreglement in kennis worden gesteld van het doorgeven van de gegevens aan AgODi en van de doeleinden van AgODi.

88. In de omzendbrief rond Discimus, wordt vermeld hoe de informatie aan de ouders wordt verstrekt. De aanvraag verduidelijkt dat de huidige omzendbrief zal aangevuld worden met informatie over de aan- of afwezigheden van leerlingen. Daarnaast vermeldt de aanvrager dat initiatieven zullen genomen worden om specifieke informatie voor de ouders te verspreiden (bv. via een webpagina en Klasse voor Ouders).

89. De VTC gaat akkoord met deze geplande vormen van informatieverstrekking.

B.4 EXTERNE VERWERKER

90. HP Belgacom is externe verwerker voor AgODi (Discimus).

91. De onderwijsinstellingen werken met een beperkt aantal dienstenleveranciers waarvan de namen bezorgd werden aan de VTC.

92. De VTC herinnert er aan dat ingeval van onderaanneming, de WVP aan iedere verantwoordelijke voor de verwerking oplegt om zijn relatie met externe verwerker te omkaderen met een overeenkomst die voldoet aan de voorschriften van artikel 16, §1, WVP.

B.5. BEVEILIGING

93. Het Ministerie Onderwijs en Vorming beschikt over een goedgekeurd veiligheidsbeleid en veiligheidsplan. Het veiligheidsbeleid, dat ook dat van AgODi is, werd gescreend naar aanleiding van machtigingsdossiers, ingediend bij het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid, Afdeling Sociale Zekerheid, bij het Sectoraal Comité voor de Federale Overheid en bij het Sectoraal Comité van het Rijksregister²⁶. Hierbij werden echter wel opmerkingen gemaakt en de VTC vraagt dat deze opmerkingen worden nageleefd. Voor Discimus heeft AgODI een bijkomende uitleg over de beveiliging aan het dossier toegevoegd die gedeeltelijk aan deze opmerkingen tegemoetkomt.

94. De veiligheidsconsulent van het Beleidsdomein Onderwijs en Vorming is al gekend bij het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid en de VTC. De veiligheidsconsulent zal ook optreden als aanspreekpunt voor het veiligheidsbeleid in de onderwijsinstellingen.

95. Momenteel beschikken de onderwijsinstellingen van het basis- en secundair onderwijs nog niet over een veiligheidsbeleid en veiligheidsplan. Daarom heeft Onderwijs en Vorming een werkgroep opgericht die een generiek veiligheidsbeleid heeft opgesteld voor de onderwijsinstellingen dat door de instellingen verder moet worden aangevuld naargelang hun specifieke situatie en werking.

96. De concrete maatregelen om een optimale veiligheid te bereiken zullen worden vertaald als controle- en actiepunten in een veiligheidsplan. Zowel voor het aanvullen van het veiligheidsbeleid als voor het opstellen van een veiligheidsplan (waarin de concrete acties beschreven staan die prioritair moeten aangepakt worden) zorgt Onderwijs en Vorming voor de nodige ondersteuning. De nodige communicatieacties en infosessies²⁷ zullen hiervoor opgezet worden, met de steun van het AgODi. Niet alle maatregelen uit het veiligheidsbeleid kunnen meteen uitgevoerd worden. Daarom zal men de juiste prioriteiten stellen voor het uitvoeren van de nodige acties en deze in een realistisch tijds kader gieten waardoor het veiligheidsplan de facto een meerjarenplan wordt.

²⁶ Beraadslaging nr.09/12 van 3 maart 2009 van het Sectoraal comité van de Sociale Zekerheid en de Gezondheid, afdeling "Sociale Zekerheid", beraadslaging FO nr. 03/2009 van 19 februari 2009 van het sectoraal comité voor de Federale Overheid en beraadslaging RR nr. 52/2008 van 10 december 2008 van het Sectoraal Comité van het Rijksregister. Zie ook beraadslaging VTC nr. 04/2011 van 23 februari 2011 i.v.m. LED voor AKOV.

²⁷ Het secretariaat van de VTC heeft al een van deze infosessies bijgewoond.

97. De audit van de veiligheidsplannen van de onderwijsinstellingen en de controle op de uitvoer ervan, zal door externe en erkende veiligheidsconsulenten gebeuren. Het Ministerie Onderwijs en Vorming zal voor de pool aan veiligheidsconsulenten, die voor deze audit noodzakelijk is, een overheidsopdracht uitschrijven waarop de intekenaars een bepaald volume aan manuren veiligheidsconsulentschap aanbieden voor een bepaalde prijs. De onderwijsinstellingen kunnen hiervan dan afnemer worden.

98. De VTC beoordeelt de ondersteuning voor het ontwikkelen van een beleid rond informatieveiligheid bij de onderwijsinstellingen van het basis en secundair onderwijs vanuit AgODi en vanuit het Ministerie Onderwijs en Vorming als zeer positief. De VTC bevestigt dat een veiligheidsbeleid en vooral een bewustwording van de sector een proces van vele stappen is. De VTC vraagt AgODi haar een concreet stappenplan met prioriteiten en realistisch tijds kader voor te leggen tegen 1 november 2012.

99. De VTC merkt op dat een dergelijke bewustwording enkel mogelijk is door de sector vanaf het begin te betrekken. Het is dan ook noodzakelijk dat de 'werkgroep veiligheidsbeleid' die men wil oprichten ook bestaat uit afgevaardigden van de onderwijsinstellingen. Praktisch beschouwd hoeven deze afgevaardigden niet allen fysiek samen te komen. Men kan hen ook informeren door het verspreiden van documentatie.

100. De VTC is van oordeel dat voor de werking van deze werkgroep elke onderwijsinstelling iemand dient aan te duiden die de taken van veiligheidsconsulent zal opnemen. Deze persoon hoeft niet meteen een erkend veiligheidsconsulent te zijn, daar voorzien wordt in ondersteuning vanuit AgODi en het Ministerie Onderwijs en Vorming, maar dient te fungeren als aanspreekpunt. De VTC bepaalt dat de machtiging zal worden opgeschort voor de onderwijsinstellingen die op 1 november 2012 geen kandidaat-veiligheidsconsulent hebben aangeduid en meegedeeld aan AgODi²⁸.

IV. BESLUIT

101. De VTC machtigt AgODi de persoonsgegevens, vermeld in de randnummers 58 tot 63, te verkrijgen van de onderwijsinstellingen voor het doeleinde, vermeld in de randnummers 30 tot 40, en onder de voorwaarden vermeld in deze machtiging. De VTC machtigt AgODi om de persoonsgegevens van een bepaalde leerling, vermeld in de randnummers 59 tot 65, mee te delen aan de onderwijsinstelling waar die bepaalde leerling is ingeschreven.

102. De VTC bepaalt dat AgODi haar na een jaar vanaf de datum van deze machtiging een verslag bezorgt over de noodzaak van de gevraagde gegevens voor statistisch onderzoek door AgODi, vermeld in randnummer 38.

²⁸ Zie beraadslaging VTC nr. 03/2012 van 14 maart 2012, randnummers 66 en 70, http://vtc.corve.be/docs/beraadslagingen/beraadslaging_2012_03.pdf

103. De VTC bepaalt dat voor het toekomstige doeleinde vermeld in randnummer 41, nl. het meedelen van persoonsgegevens aan andere onderwijsactoren, afzonderlijke machtigingaanvragen moeten ingediend worden, zoals vermeld in randnummer 52.
104. De VTC vraagt AgODi haar informaart waarom gebruik gemaakt wordt van een Unieke Identifier Leerling i.p.v. het INSZ-rnummer.
105. De VTC bepaalt dat het meedelen van persoonsgegevens aan de Onderwijsinspectie en de Stafdienst van het Departement Onderwijs en Vorming het voorwerp moeten uitmaken van een afzonderlijke machtigingsaanvraag.
106. De VTC bepaalt dat AgODi, haar een concreet stappenplan voorlegt met prioriteiten en realistisch tijds kader m.b.t. het invoeren van een veiligheidsbeleid en veiligheidsplan bij de onderwijsinstellingen tegen 1 november 2012.
107. De VTC bepaalt dat AgODi, haar tegen 1 november 2012 een lijst bezorgt van de kandidaat-veiligheidsconsulenten van alle onderwijsinstellingen.
108. De VTC stelt dat deze machtiging van rechtswege wordt opgeschort op 1 november 2012 voor de onderwijsinstellingen die op dat moment geen kandidaat-veiligheidsconsulent hebben aangeduid en meegedeeld aan AgODi.

De Voorzitter,
Willem Debeuckelaere